

Területi tervezési feladatok és elvárások a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban

Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal

Területfejlesztési, területi tervezési és szakmai koordinációs rendszer kialakítása,
ÁROP-1.2.11-2013-2013-0001

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujsechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

1 Az NTH

... a területfejlesztés szakmai műhelye

2 A tervezés

... céljai, változása, tartalma, forrásallokációja

3 Területi tervezési folyamatok logikája

... dokumentumok, feladatok, fázisok, határidők

4 Terület- és Településfejlesztési OP

... térségek fejlesztési terve

5 Az eddig beérkezett anyagok

... ezt tapasztaltuk

Az NTH

... a területfejlesztés szakmai műhelye

- 2012. január 11-től működik
- Az NGM szakmai háttérintézménye, szerteágazó tervező, elemző, értékelő, terjesztési feladatokkal
- **Gazdaság- és területfejlesztési tervezési feladatai:**
 - Országos tervdokumentumok előkészítése
 - Tervezési és értékelési feladatok ellátása, szakmai módszertani koordináció
 - Döntés-előkészítés, állásfoglalás, tanácsadás és minőségbiztosítás
 - Nemzetközi és hazai gyakorlatok elemzése, gazdasági vezetői információs rendszer építése
 - **Jelenlegi fő feladata:** Az NGM 2014–20-as uniós finanszírozású fejlesztési ciklusra történő felkészülési feladatainak támogatása, koordinációja.

A tervezés

... céljai, változása, tartalma, forrásallokációja

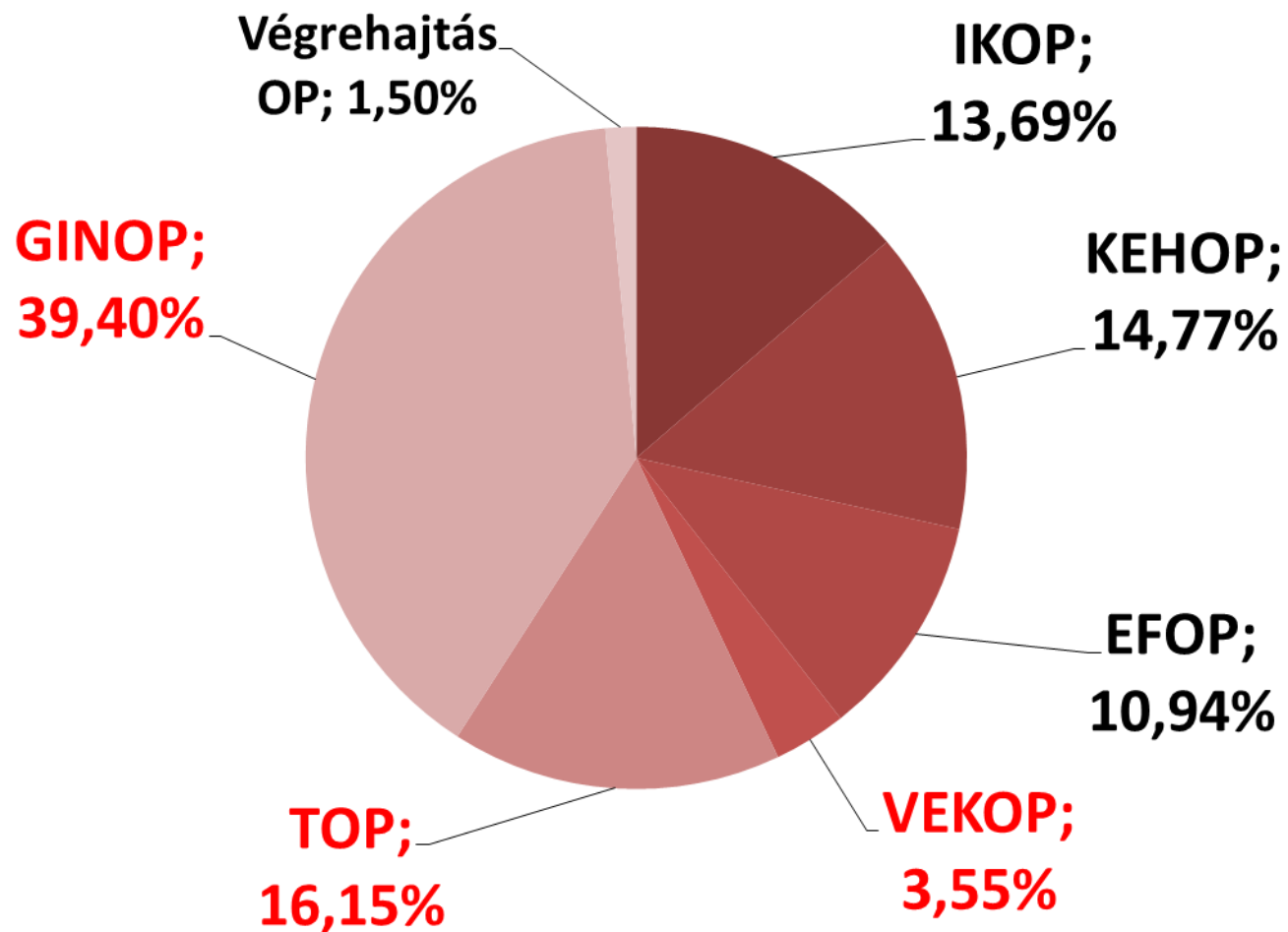
A 2007-2013 / 2014-2020-as tervezési időszak összehasonlítása

	2007-2013	2014-2020
Struktúra	- 16 OP	- 9 OP, célzottabb tervezés uniós és hazai szinten (11 tematikus cél, EU2020)
Prioritások	- gazdaságfejlesztés: 16% - foglalkoztatás mint szociális kérdés	- gazdaságfejlesztés: 60% - foglalkoztatás a gazdasági fejlesztés része
Helyi együttműködés eszközei	- LEADER – Közösségi kezdeményezés a helyi gazdaság fejlesztéséért - Integrált Városfejlesztési Stratégia (IVS)	- CLLD (közösségvezérelt helyi fejlesztések) - ITI (területileg integrált beruházások) (Megkönnyítik az integrált tervezést több alap forrásainak felhasználásával)
Területi szint	- regionális OP-k (7 db) - tervezés szintje a statisztikai régió	- Terület- és Településfejlesztési OP, - tervezési szintjei: a megye, megyei jogú városok, kistérség, CLLD

Gazdaságfejlesztési fókuszú operatív programok 2014-2020

	GINOP	TOP	VEKOP
Célja	<ul style="list-style-type: none"> Gazdasági növekedés, foglalkoztatás 	<ul style="list-style-type: none"> Térség-specifikus gazdaságfejlesztés Helyi közösségek megerősítése 	<ul style="list-style-type: none"> KKV-k versenyképessége K+F
Prioritásai	<ol style="list-style-type: none"> KKV versenyképessége és foglalkoztatás Tudásgazdaság IKT Természeti és kulturális erőforrások megőrzése, energiahatékonyság növelése Foglalkoztatás ösztönzése Pénzügyi eszközök és szolgáltatások fejlesztése Technikai segítségnyújtás 	<ol style="list-style-type: none"> Térségi gazdaságfejlesztés Városi-várostérségi környezet fejlesztése Alacsony széndioxid kibocsátás A társadalmi befogadás erősítése Közösség által irányított várostérségi helyi fejlesztések (CLLD) Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések Technikai segítségnyújtás 	<ol style="list-style-type: none"> Vállalkozások versenyképességének javítása Pénzügyi eszközök és szolgáltatások fejlesztése Településfejlesztés Térségi integrált közösségvezérelt fejlesztési programok – CLLD Közszolgáltatások fejlesztése Társadalmi befogadás Foglalkoztathatóságot szolgáló programok

Operatív programok forrásallokációja

Területi tervezési folyamatok logikája

... elkészítendő dokumentumok,
feladatok, fázisok, határidők

Területi tervezési folyamat során elkészítendő dokumentumok

Megyei tervezési folyamat

- **7 fő feladatkörből áll:**

- 1.: megyei helyzetfeltáró dokumentum
- 2.: megyei területfejlesztési koncepció
- 3.: megyei területfejlesztési program
 - a) Stratégiai program
 - b) Operatív program
- 4.: 2014-2020 időszak tervezését segítő **megyei jogú város és térsége fejlesztési részdokumentum**
 - a) **TOP-hoz** kapcsolódó megyei jogú város és térsége fejlesztési részdokumentum
 - b) **Ágazati OP-khoz** kapcsolódó megyei jogú város és térsége fejlesztési részdokumentum
- 5.: Partnerség
- 6.: Területi koordináció ellátása
- 7.: Uniós forrásból támogatandó megyei projektötletek gyűjtése

MJV tervezési folyamat

- **4 fő feladatkörből áll:**

- 1.: MJV megalapozó vizsgálat
- 2.: MJV településfejlesztési koncepció
- 3.: MJV integrált településfejlesztési stratégia
- 4.: 2014-2020 időszak tervezését segítő **megyei jogú város és térsége fejlesztési részdokumentum**
 - a) **TOP-hoz** kapcsolódó megyei jogú város és térsége fejlesztési részdokumentum
 - b) **Ágazati OP-khoz** kapcsolódó megyei jogú város és térsége fejlesztési részdokumentum
5. Partnerség

Megyei tervezési folyamat

- **TOP-hoz kapcsolódó megyei területfejlesztési részdokumentum**
 - **Gazdaságfejlesztési részprogram**
 - 5-8 db projektcsomag
 - Lehet egy konkrét gazdaságfejlesztési projekt (pl. városi iparterület fejlesztése)
 - Több elemű projektcsomag (pl. lokális piac fejlesztése, helyi termék marketing, képzési programok)
 - **kistérségi fejlesztési részprogram**
 - Kistérségenként 1 db részprogram
 - Lehet egy integrált projekt a 7 éves forráskeretre
 - Tematikus projektcsomagokból

MJV tervezési folyamat

- **TOP-hoz kapcsolódó MJV fejlesztési részdokumentum**
 - Nem válik szét gazdaságfejlesztési és településfejlesztési részprogramra, 1 dokumentumot kell készíteni
 - Lehetnek integrált akcióterületi, tematikus projektcsomagok, kulcsprojektek
 - 7 éves keretre
 - Ütemezett megvalósítással
 - Fókuszálás , prioritizálás!

- I. fázis: TOP-hoz kapcsolódó **fejlesztési irányok meghatározása**
- II. fázis: A **fejlesztési irányok részletes bemutatása**
pl.: tulajdonviszonyok, előkészítettség, költségigény, kedvezményezett kör, támogatási forma
Itt még van lehetőség a korábban kijelölt fejlesztési irányokon változtatni
- III. fázis: A II. fejlesztési részdokumentum elemeinek **EMT szintű kidolgozása**

Tervezési fázis	Határidők
4. Megyei és MJV uniós részdokumentumok, ezen belül:	
<ul style="list-style-type: none">• 4.a TOP-hoz illeszkedő megyei és MJV uniós részdokumentum (I. fázis – fejlesztési irányok)	2013.11.15.
<ul style="list-style-type: none">• 4.a TOP-hoz illeszkedő megyei és MJV uniós részdokumentum (II. fázis – részletes kidolgozás)	2014.03.31
<ul style="list-style-type: none">• 4.a TOP-hoz illeszkedő megyei és MJV uniós részdokumentum továbbfejlesztése• (III. fázis – projektfejlesztés)	2014.09.30 minőségbiztosítás után készülő végleges dokumentum: 2014.11.15.
<ul style="list-style-type: none">• 4.b Ágazati OP-khoz illeszkedő megyei és MJV uniós részdokumentum	2013.11.15.

- Készülő tervezéskoordinációs útmutató szabályozza
- Területi szereplők számára
 - Megyék:
 - Irányítja a megye teljes területére vonatkozóan a gazdaságfejlesztési részdokumentum kialakítását (szorosan együttműködve az MJV-kkel)
 - Irányítja a kistérségi területfejlesztési részdokumentum kialakítását
 - MJV-k
 - Csak a közigazgatási területükre terveznek, de figyelembe veszik az agglomerációjukba tartozó települések TOP-hoz kapcsolódó igényeit (ehhez jó alap lehet a már kidolgozott partnerségi terv alkalmazása)
 - A gazdaságfejlesztési részprogramot a megyével szorosan együtt tervezik

- Alternatívákban való gondolkodás
- Egymásra épülő fejlesztések tervezése
- A megye és az MJV a tervezéssel kapcsolatosan szorosán egyeztessen
- Hálózatban való gondolkodás (főként a közeledésfejlesztések tekintetében)
- Partnerség, a közösségi összefogás

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)

... a térségek fejlesztési terve

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)

- TOP fejlesztései is elsősorban a **gazdaságfejlesztést** és a **foglalkoztatást** szolgálják
- a költségvetési és tematikus determinációkhoz való igazodás alapján az alábbi kiemelt fejlesztési célokat határozta meg:
 - Térség-specifikus erőforrásokra épülő gazdasági növekedés és foglalkoztatásbővítés
 - Élhető és az üzleti szereplők számára vonzó települési környezet
 - Helyi közösségek megerősítése és öngondoskodó képességük javítása

FONTOS, hogy

- **a TOP-ban közvetlen KKV fejlesztés nincs**
- **Csak közvetett támogatási konstrukciók formájában lesz lehetőség**

TOP tervezett prioritásai

(EUR árfolyam: 295,1 HUF)

Prioritástengelyek	Alap	Tematikus cél	Forrás (Mrd Ft) (2013.09.26. állapot)	OP-n belüli arány (2013.09.26. állapot)
1. Térségi gazdaságfejlesztés a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében	ERFA	8/3	391,5	32,34%
2. Befektetők és lakosság számára vonzó városi és várostérségi környezet fejlesztése, megújítása	ERFA	6	204,3	16,88%
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	ERFA	4	234,9	19,40%
4. A társadalmi befogadás erősítése és a közösségi szolgáltatások helyi szintű fejlesztése	ERFA	9	91,8	7,58%
5. Községi szinten irányított várostérségi helyi fejlesztések (CLLD típusú fejlesztések)	ERFA / ESZA	9/8	109,5	9,04%
6. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, társadalmi befogadás és foglalkoztatás-ösztönzés	ESZA	8/9	146,8	12,13%
7. Technikai segítségnyújtás	ERFA	-	31,8	2,63%
Összesen			1 210,6	100%

Az eddig beérkezett anyagok alapján

... ezt tapasztaltuk

Forrás felhasználási elvek

Prioritástengely	Megyei	MJV	Kistérség	Összesen
1.	X	X		32,34%
2.		X	X	16.88%
3.		X	X	19.40%
4.		X	X	7.58%
5.				9.04%
6.	X	X	X	12.13%
7.				2.63%
Összesen	450 Mrd Ft	220 Mrd Ft	298 Mrd Ft	100%

- 3 területi szinten dedikált kereteknek vs. prioritásonkénti kereteknek meg kell egyezni, hiszen a prioritás keretek az OP-ban rögzítésre kerülnek
- Kockázatot jelent az egyes fejlesztési elemek helyettesíthetősége, amelyre csak prioritáson belül lesz csak lehetőség

- 4/19 megye és 6/23 MJV még nem küldött projektcsomagot
- a programcsomagok gazdaságfejlesztési elemeinek döntő többsége költségigényekkel ellátott (két esetben hiányos), jelentős MJV túltervezés
- Jellemző MJV igények:
 - elsősorban ipari parkok fejlesztése, vagy legalább egy ipari terület vagy technológia park fejlesztés
 - a második leggyakoribb igény az óvodák, bölcsődék fejlesztése – nem közvetlen gazdaságfejlesztési, hanem közvetett foglalkoztatási hatás
 - a harmadik a turizmusfejlesztés – bár a jelenlegi támogatási időszak legnépszerűbb forrásait jelentették az önkormányzatok számára, de most nem túlreprezentált
- A nem tisztán gazdaságfejlesztési csomagok
 - elsődlegesen a TOP 3 prioritáshoz kapcsolódnak (kiegészítő infrastruktúrafejlesztés)
 - a második leggyakoribb kapcsolódó forrás a TOP 6 (foglalkoztatási programok ESZA elemei)
 - a harmadik leggyakoribb kapcsolódás a TOP 2 (a településfejlesztések gazdaságfejlesztési forrásait a TOP 1 biztosítja)
- A leggyakoribb kapcsolat a GINOP-pal van (véltetően csak alternatív forrás, amennyiben egy fejlesztés vagy annak elemei nem lennének TOP-ból támogathatóak)

A problematikus fejlesztési igények

- A bölcsőde, és óvoda felújítások TOP 1-be besorolása esetén kérdéses, hogy valóban foglalkoztatási célú, vagy inkább energetikai célú fejlesztések valósulnak meg
- A kisszámú turizmusfejlesztési csomag egy része üzleti célú szolgáltatásfejlesztést céloz, amelyek támogathatósága a Pozíciós Papírok valamint a Bizottság eddigi visszajelzései alapján megkérdőjelezhető
- A sport- és egészségturizmus programjából a sport infrastruktúra fejlesztések támogathatósága a Bizottság eddigi hozzáállását tekintve bizonytalan, de ha zöld utat is kap a sportfejlesztések egy része a Bizottságtól, TOP 1-ből nem lesznek finanszírozhatóak és más kapcsolódó finanszírozás sem került még megjelölésre

A problematikus fejlesztési igények (2)

- A városi CLLD-k támogathatósága a legújabb bizottsági észrevételek alapján több mint bizonytalan, a CLLD alulról jövő fejlesztéseket tartalmaz, így a megyei jogú városnak (vagy megyéknek) nem feladata, hogy felülről tervezzék
- A komplex helyi gazdaságfejlesztés egyelőre alulreprezentált, de mint fókuszterület tervezni szükséges
- A projektcsomaghoz kedvezményezett köre igen nagyvonalú, vagy hiányzik, ahol megvan, ott a megyei jogú város lett megadva, mint főkedvezményezett, de vélhetően itt is a MJV-ok tulajdonában álló gazdasági társaságok, a non-profit gazdaságfejlesztési szervezetek lesznek a kedvezményezettek
- kevés az ipari park kedvezményezett, kkv-t pedig egyedül egy MJV jelölt közvetlen kedvezményezettként

Köszönjük megtisztelő figyelmüket!

Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal

Levelezési cím: 1051 Budapest, József nádor tér 2–4.

Cím: 1054 Budapest, Kálmán Imre utca 2.

E-mail: zsolt.kukedi@nth.gov.hu

Telefon: +36 (1) 7951218

www.nth.gov.hu

